

فصلنامه علمی پژوهشی
دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت
سال دهم / شماره ۳۹ / پائیز ۱۴۰۰

تأثیر ایدئولوژی سیاسی و تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرسان

مجید بمانی محمد آبادی

دانشجوی دکتری حسابداری دانشکده مدیریت و اقتصاد، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی تهران، ایران
M_Bemani_m@yahoo.com

رمضانعلی رویایی

استادیار گروه حسابداری واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نویسنده مسئول)
Ad_royaee@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۸/۲۹ تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۹/۱۸

چکیده

قضاوت حسابرس یکی از موضوعات مهم و موثر در حسابرسی و تصمیم گیری استفاده کنندگان اطلاعات مالی است مطالعات گوناگونی در خصوص عوامل اثر گذار بر قضاوت حرفه ای حسابرس و تعهد حرفه ای صورت گرفته است که اکثر آنها اثر ویژگیهای فردی و اخلاقی حسابرسان را مورد بررسی قرار داده اند. در این تحقیق تأثیر ایدئولوژی سیاسی بعنوان یک متغیر اجتماعی و تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرسان و همچنین تأثیر ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه ای حسابرسان مورد بررسی قرار گرفته است. اطلاعات لازم برای این پژوهش از طریق پرسشنامه جمع آوری شده است. نمونه مورد بررسی شامل ۲۷۰ پرسشنامه تکمیل شده توسط حسابرسان شاغل در موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان حسابرسی می باشد. نتایج این پژوهش نشان می دهد که ایدئولوژی سیاسی حسابرسان بر قضاوت حرفه ای و تعهد حرفه ای آنها تأثیر دارد همچنین تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرس موثر است.

واژه‌های کلیدی: قضاوت حرفه ای حسابرس، تعهد حرفه ای، ایدئولوژی سیاسی، محافظه کاری سیاسی.

۱- مقدمه

که قضاوت‌های متفاوت، یک شکست در استدلال محسوب می شود و به معنی نادیده گرفتن قوانین است.

هدف این پژوهش تعیین تاثیر ایدئولوژی های سیاسی مختلف بر تعهد حرفه ای حسابرسان و قضاوت حرفه ای آنها و همچنین تعیین تاثیر تعهد حرفه ای حسابرسان بر قضاوت حرفه ای آنها می باشد. و بیان این موضوع است که چرا نسبت به یک موضوع مشابه، قضاوت‌های متفاوتی صورت می گیرد در حالیکه که استانداردها و ابزارهای مشابه و شرایط یکسانی برای قضاوت کنندگان وجود دارد. ضمن اینکه با وجود تاثیر ویژگیهای فردی بر قضاوت حرفه ای و تعهد حرفه ای حسابرسان، این تحقیق در پی پاسخ به این پرسش است که آیا گرایش سیاسی حسابرسان بعنوان یک متغیر اجتماعی، بر تعهد حرفه ای و قضاوت حرفه ای آنها تاثیر دارد؟ و آیا تعهد حرفه ای حسابرسان بر قضاوت حرفه ای حسابرسان تاثیر دارد؟ نتایج این تحقیق می تواند مورد استفاده حسابرسان بخش خصوصی و دولتی، نهادهای ناظر بر آنها از جمله جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار و همچنین تدوین کنندگان استانداردهای حسابرسی و قانون گذاران برای حرفه حسابداری قرارگیرد.

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱-۱- قضاوت حرفه ای:

از لحاظ مفهومی قضاوت شامل درک اولیه و شناخت موضوع، جستجو برای کسب اطلاعات، ارزیابی و وزن دهی به اطلاعات موجود، ملاحظه ارزش و مطلوبیت پیامدهای بالقوه و در نهایت اتخاذ تصمیم است (گیبینز و میسیون^۶ ۱۹۹۸) حرفه ای گزایی به رفتار، اهداف و صفات و ویژگیهای یک شخص حرفه ای مربوط می شود از جمله ویژگیهای اساسی حرفه حسابرسی عبارتند از صلاحیت، بی طرفی، امانتداری و رفتار و اعمال طبق قوانین و مقررات حرفه گفته می شود (رویایی و محمدی، ۱۳۹۰). قضاوت حرفه ای در حسابرسی عبارتست از اظهار نظر معقول و حکم دادن مستدل درباره مطلوبیت طورتهای مالی به وسیله شخصی است که هم تحصیلات و تجربه ارزشمندی دارد و هم ویژگیهای لازم برای اظهارنظرهای بی طرفانه را دارد و قضاوت‌های افراد با توجه به ماهیت و گستره روشهای مورد استفاده در قضاوتشان با یکدیگر متفاوت است (برزیده و همکاران، ۱۳۹۷). انجمن حسابداران رسمی کانادا قضاوت حرفه ای را اینگونه تعریف می کند ((قضاوت حرفه ای به معنای کاربرد دانش و تجربه در چارچوب استانداردهای حسابرسی، حسابداری و آیین رفتار حرفه ای برای تصمیم گیری

حسابرسان امروزه نقش بسیار مهمی در کسب و کار جهانی بازی می کنند بطوریکه نقش آنها در اعتبار بخشی به اطلاعات مالی مورد استفاده در تصمیم گیری سرمایه گذاران، اعتبار دهندگان و سایر استفاده کنندگان از این اطلاعات را نمی توان انکار کرد. بنابراین قضاوت حسابرسان بعنوان عاملی اثرگذار بر تصمیم گیری و اظهار نظر حسابرسان نیز برای استفاده کنندگان اهمیت زیادی دارد به نظر بالکر^۱ (۲۰۰۰) ارزشی که با حسابرسی صورتهای مالی بوجود می آید ناشی از قضاوت حرفه ای حسابرسان در چارچوب استانداردهای حسابداری و حسابرسی می باشد. همچنین حسابرسان ملزم به رعایت اخلاق حرفه ای و استانداردهای حسابرسی می باشند که این موارد بیانگر تعهد حرفه ای حسابرسان است تعهد حرفه ای حسابرسان می تواند تحت تاثیر عوامل مختلفی مانند احساسات، دیدگاهها و نگرش اعضای سازمان قرار گیرد (بنی مهد و نجاتی، ۱۳۹۵). همچنین قضاوت‌های متفاوت افراد می تواند ناشی از ویژگی های فردی متفاوت و متغیرهای اجتماعی موثر بر آنها باشد. پژوهشهای پیشین شواهدی از این دست فراهم می کنند که ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه ای حسابرسان تاثیر دارد (سویینی و همکاران^۲ ۱۲۰۱۵). و بین ابعاد تعهد حرفه ای و قضاوت حسابرسان به خصوص تحت فشارهای شرایط اجتماعی رابطه وجود دارد (نسوشین و اوستر مارک^۳ ۲۰۱۲). هویت اجتماعی و ذهنیت نتیجه گرا بر قضاوت حسابرسان اثر دارند (ملا نظری و شمس، ۱۳۹۵). ایدئولوژی سیاسی محافظه کارانه بیانگر ارزش های هنجاری مشترک در حرفه حسابرسی است (سوئینی و فیشر^۴ ۱۹۹۹) در تحقیقات قبلی برخی از ویژگیهای فردی و عوامل موثر بر قضاوت حرفه ای حسابرسان بررسی شده لیکن به اثر عوامل اجتماعی بر قضاوت حرفه ای حسابرسان پرداخته نشده است یکی از این متغیرهای اجتماعی، ایدئولوژی سیاسی افراد است بطوریکه گرایش افراد به سیاست محافظه کارانه می تواند بیانگر تفاوت در قضاوت‌های حرفه ای آنها نسبت به دیگران و نیز الزام آنها به رعایت تعهد حرفه ای باشد.

اهمیت قضاوت و تعهد حرفه ای حسابرسان با این نکته آشکارتر می شود که اشتباه یا سهل انگاری حسابرسان می تواند موجب از بین رفتن اعتماد جامعه نسبت به موسسات شود. همانگونه که موسسه آرتور اندرسون^۵ را نابود کرد. و یا همانطور که بعد از تغییر اظهار نظر موسسه حسابرسی دیلویت اند تاچ^۶ در سال ۲۰۱۱ نسبت به سال ۲۰۰۷ درباره موضوعی مشابه، نیویورک تایمز آن را مورد انتقاد قرار داد و بیان داشت

درباره انتخاب یک گزینه از میان گزینه های مختلف است)) (کده و سالاری، ۱۳۹۰).

قضاوت حرفه ای حسابرس در تمام طول فرآیند حسابرسی شامل برنامه ریزی، اجرای حسابرسی و اظهار نظر حسابرس مورد استفاده قرار می گیرد مقدمه استانداردهای حسابرسی بیان می کند ((ماهیت استاندارد ها، حسابرس را ملزم به اعمال قضاوت حرفه ای در بکار گیری استانداردها می کند که این قضاوت باید قابل دفاع و مستدل باشد.)) همچنین در استاندارد حسابرسی با عنوان اهداف کلی حسابرس مستقل بیان شده است که ((اعمال قضاوت حرفه ای برای انجام مناسب کار حسابرسی امری اساسی است، زیرا تفسیر الزامات آیین رفتار حرفه ای و استاندارد های حسابرسی و اتخاذ تصمیم آگاهانه در تمام مراحل حسابرسی، بدون بهره گیری از دانش و تجربه در خصوص واقعیتها و شرایط موجود میسر نیست.)) طبق این استاندارد، ویژگی خاص قضاوت حرفه ای که از یک حسابرس انتظار می رود این است که آموخته ها، دانش و تجربه وی، به کسب صلاحیت لازم برای اعمال قضاوت منطقی کمک کند و قضاوت حرفه ای در هر مورد خاص، بر پایه واقعیتها و شرایطی اعمال می شود که حسابرس از آن آگاه است.

قضاوت حرفه ای متأثر از عوامل اجتماعی و ویژگی های فردی است. ویژگیهای حسابرس به عنوان تصمیم گیرنده شامل موضوعاتی از قبیل استقلال، بی طرفی و درستکاری، تردید حرفه ای، معلومات، تجربه و دانش تخصصی، حفظ و صلاحیت حرفه ای، اولویت بندی خطر و جانبداری های بی مورد است که انتظار می رود تصمیمات حسابرس را تحت تاثیر قرار دهد (حیرانی، ۱۳۹۶). حسابرسان در هر کار حسابرسی ویژگیهای فردی خود را بکار می گیرند و محدودیتهای شناختی منجر به انحراف قضاوتهای آنها می شود همچنین اگر زمینه های حسابرسی شامل قضاوت حرفه ای باشد آن گاه بررسی تاثیر متغیر های اجتماعی بر قضاوت نیز اهمیت دارد. بنابر این از آنجا که چگونگی تصمیم گیری و تشریح فرآیند تصمیم گیری از اهمیت زیادی در فرآیند تصمیم گیری برخوردار است، تدوین مدلهایی متناسب با افراد مختلف و تغییر در متغیرها در طول زمان ضروری است (لایبی^۸ ۱۹۸۱).

۲-۲- تعهد حرفه ای

تعهد حرفه ای به معنی تعیین هویت با حرفه است که شامل تعهد به حرفه و وقف آن شدن و پذیرش اهداف و اخلاق حرفه ای است. در این تعریف تعهد حرفه ای با سه ویژگی توصیف شده است این ویژگی ها عبارتند از: الف) اعتقاد و

پذیرش اهداف و ارزش های حرفه ای ب) میل به تلاش زیاد بر اساس اعتقادات خود فرد ج) میل به نگهداری اعضا در آن حرفه (لاچمن و آرانیا^۹ ۱۹۸۶). به عبارتی دیگر، تعهد حرفه ای یک حالت روانی است که بیانگر نوعی تمایل، نیاز و الزام برای اشتغال در یک حرفه خاص بوده و دربرگیرنده سه بعد الف) تعهد عاطفی ب) تعهد مستمر ج) تعهد هنجاری است. تعهد عاطفی بیانگر وابستگی عاطفی فرد به سازمان و نشان دهنده علاقه فرد به حرفه خویش است، تعهد مستمر مبتنی بر فواید حاصل از مشغول شدن به انجام کار و هزینه های ناشی از ترک آن کار است و تعهد هنجاری بیانگر این است که فرد اعتقاد دارد که هرکس باید در حرفه ای که آموزش دیده است باقی بماند (جزایری و همکاران، ۱۳۸۵). تعهد حرفه ای به عنوان یک اعتقاد و پذیرش قوی ارزش های حرفه ای، تمایل به تلاش بسیار جهت ارتقای حرفه و حرفه ای شدن میباشد و شامل نگرانی ها و حرفه ای، صداقت، وفاداری، وظیفه شناسی، ارتباطات، اعتقادات، اخلاقیات، رضایت درونی و رشد و درگیری حرفه ای است (چو و همکاران^{۱۰} ۲۰۰۷).

تعهد حرفه ای با متغیر های زیادی رابطه دارد بطوریکه والاس^{۱۱} عوامل پاداش، پیشرفت شغلی، فرصت اشتغال متناوب، مسئولیت حرفه ای، تمایلات شناختی و فرهنگ ریاستی را عوامل موثر در تعهد حرفه ای می داند (والاس، ۱۹۹۵). بنابراین با توجه به ابعاد حرفه ای و عوامل موثر بر آن و همچنین عوامل موثر بر قضاوت حرفه ای و ویژگی های آن فرضیه زیر ارائه می شود:

فرضیه اول: تعهد حرفه ای تاثیر معناداری بر قضاوت حرفه ای حسابرس دارد

۲-۳- ایدئولوژی سیاسی

سیاست که در واقع عرصه مدیریت جامعه می باشد و وظیفه آن تنظیم قواعد حاکم بر روابط سیاسی میان نیروهای اجتماعی است از دیدگاه اقشار و گروه های مختلف اجتماعی قابل بررسی است. حسابرسان نیز به عنوان یک قشر اجتماعی هستند که نگرش و نگاه آنان به سیاست و مقولات مربوط به آن حایز اهمیت و قابل بررسی است. چارلز اف آندرین سیاست را سلسله عملیاتی میداند که تصمیمات الزامی از طریق آن در خصوص جامعه صورت میگیرد و امور سیاسی را به چهار بخش شامل هویت سیاسی، مشروعیت سیاسی، جریان سیاسی و قدرت سیاسی تقسیم می کند (آندرین^{۱۲} ۱۹۷۵).

یکی از گرایش های مطرح و مهم سیاسی محافظه کاری است، محافظه کاری یک واژه کلی برای جهان بینی سیاسی و

اجتماعی و مذهبی است که هدف آن نگهداری جامعه و ارزش های سوچو بوده و درصدد توصیف منسجمی از مقام انسان در جامعه و تحت حکومت است. محافظه کاری به منزله ایدئولوژی سیاسی، دارای اصول و مبانی فکری و فلسفی می باشد. محافظه کاران خود را اهل تمیز و هوادار عقل سلیم و واقع بین می دانند با هرگونه طرح و اندیشه خیالی و انتزاعی برای ایجاد دگرگونی های عمیق در جامعه و سیاست مخالف هستند و اجرای چنین طرح هایی را ناممکن می دانند (بشریه، ۱۳۹۲)

محافظه کاران به ویژه آراء و استدلال های خود را بر تجارب ملموس تاریخی استوار می سازند و از همین رو ضد عقل گرایی انتزاعی و غیر تاریخی هستند، محافظه کاری آنچه را محصول تاریخ و سنت است می پذیرد به عبارتی محافظه کاری یعنی ترجیح امر معلوم بر امر مجهول، امر آزموده بر امر نیازموده، امر موجود بر امر مطلوب و امر محدود بر امر نامحدود، بنابراین پای بندی به امر مأنوس و ترس از آنچه تجربه نشده و بدبینی به آن جوهر محافظه کاری است و اصول محافظه کاری شامل بدبینی به عقل انسان، پیوند نزدیک محافظه کاری با مذهب، وجود تفاوت میان انسانها از نظر توانایی و استعداد، پذیرش مالکیت، نگرش پدرسالانه به جامعه و لزوم هدایت جامعه می باشد (بشریه، ۱۳۹۲).

ایدئولوژی سیاسی یک متغیر مهم اجتماعی در حرفه ای حسابرسی است. اجتماعی بودن اشخاص، آنها را تشویق می کند تا با حرفه ای که در آن هستند همسو و همسان شوند و این نه تنها شامل هر آنچه که اعضای حرفه ترسیم می کنند بلکه شامل آرمانهای حرفه می باشد (فوگرتی^{۱۳} ۱۹۹۲). این فرآیند اجتماعی بودن بر وجود الگویی از حسابرسی دلالت دارد که دارای ویژگیها و صفتهای مطلوبی است و با اثر بخشی بیشتر این فرآیند باید منتظر نتایج بیشتری از روابط میان فرد و حرفه باشیم که در این حال برخی از ارزشها و صفتها مانند تعهد و شناخت ممکن است تحت تاثیر بیشتر قرارگیرند و یک تئوری مناسب و خاص برای بررسی اثر آن بر حسابرسی، نظریه "طبقه بندی خود"^{۱۴} است (سوئینی و همکاران، ۲۰۱۵).

به عبارت دیگر مبانی نظری مناسب و خاص برای بررسی اثر ویژگیهای اولیه افراد بر فرآیندهای اجتماعی شدن در حرفه حسابرسی "نظریه طبقه بندی خود" می باشد (چتمن و همکاران^{۱۵} ۱۹۹۸ و هاگ و تری^{۱۶} ۲۰۰۰). این تئوری بر فرآیندی تمرکز می کند که به موجب آن اشخاص برداشت خود از عضویت در گروههای اجتماعی را معین کرده و عضویت آنها در یک گروه را موجب می شود. براین اساس ایده آنها، الگوها، تعاریف، ویژگی فرهنگی، مشخصات جمعی، رفتارها

، نگرشها و ارزش ها، قالبی هستند که یک گروه را از دیگر گروهها متمایز می کند (هاگ و تری، ۲۰۰۰). الگوی طبقه بندی خود با مدل سازی تعهد حرفه ای بعنوان یک فرآیند اجتماعی که در جهت پرورش ارزشهای حرفه گام بر میدارد ارتباط دارد. (جفری و ویدرهل^{۱۷} ۱۹۹۶، ۱۹۷۷). که دلایل آن عبارتند از: اول اینکه در بین اعضای گروه، انعکاس ویژگیهای مخاطب، بیشتر شبیه به تمایل به همکاری با دیگر اعضای گروه و رقابت با اعضای خارج از گروه است (چتمن، ۱۹۹۸). دوم اینکه اعضا بیشتر تمایل به دریافت رفتاری دلخواه از دیگر اعضا درون گروه نسبت به افراد خارج از گروه دارند (اشفورت و میل^{۱۸} ۱۹۸۹). این تمایل ممکن است در تعیین کار، ارزیابیهای عملکرد و دریافت آموزش داوطلبانه اثر داشته باشد در نتیجه اعضای درون گروه تمایل بیشتری به حفظ صفات مورد علاقه حرفه دارند و آمادگی بیشتری برای اجتماعی شدن نسبت به اعضای خارج از گروه دارند (سوئینی و همکاران، ۲۰۱۵). و سوم اینکه نظریه طبقه بندی خود دلالت دارد که یک حرفه حسابرسی همگن می تواند توسعه یابد تا اجتماعی شدن را بوسیله کاهش در ابهامات مربوط به صفات و رفتارهای مناسب تسهیل نماید (هاگ و تری، ۲۰۰۰).

اگر ایدئولوژی سیاسی یک متغیر مهم اجتماعی در حسابرسی است پس حسابرسان محافظه کار باید تمایل بیشتری به حفظ ارزشهای محافظه کاری حرفه داشته باشند بنابراین این احتمال وجود دارد که حسابرسان محافظه کار سیاسی، آمادگی بیشتری برای اجتماعی شدن دارند و در نتیجه بیشتر به حرفه متعهد هستند (سوئینی و همکاران، ۲۰۱۵) بنابراین فرضیه زیر در این ارتباط ارائه می شود

فرضیه دوم: ایدئولوژی سیاسی تاثیر معناداری بر تعهد حرفه ای حسابرسان دارد.

یک نظریه مطرح در خصوص عضویت فرد در گروه و شکل گیری هویت فرد بر مبنای ادراک عضویت در آن گروه، "نظریه هویت اجتماعی"^{۲۰} است. که به تعریف خود در رابطه با دیگران اشاره دارد و در روانشناسی اجتماعی معنای خاص تری به خود می گیرد و به تعریف خود با توجه به عضویت در گروههای مختلف اطلاق می شود (براون^{۲۱} ۲۰۰۳). بر اساس این نظریه، در تعیین شکل گیری گروه، مقوله بندی به مراتب مهمتر از تشابه و مشابهت است به عبارت ساده تر، مهم این است که چگونه اعضای گروه خود را تعریف می کنند نه این که چه احساسی به هم دارند، بنابراین شرط لازم و کافی برای شکل گیری گروه، آگاهی از تعلق به یک مقوله مشترک است (شارع پور، ۱۳۷۷). نکته اصلی این نظریه این است که هر گروه اجتماعی که فرد عضو آن است و احساس تعلق به آن دارد با

هویت (هستند(بونر^{۲۳} ۲۰۱۲). شانتو^{۲۴} (۲۰۰۰). معتقد است که تمام این فرآیند برای یک قضاوت حسابرسی مشابه با قضاوت‌های دیگر نیست لیکن این فرآیند برای یک قضاوت حرفه‌ای توسط حسابرسی نیز انجام می‌شود. از آنجا که ایدئولوژی سیستمی از ایده‌ها و قضاوت‌های روشن سازمان یافته است که موقعیت یک گروه یا جامعه را توجیه، تفسیر و تشریح می‌کند، باید گفت که ایدئولوژی سیاسی در جهت دهی تصمیم‌گیرها نقش تعیین‌کننده‌ای دارد بنابراین فرضیه زیر در این پژوهش مورد آزمون قرار می‌گیرد.

فرضیه سوم: ایدئولوژی سیاسی تأثیر معناداری بر قضاوت حرفه‌ای حسابرس دارد.

۲-۴- پیشینه پژوهش

بورنز^{۲۵} (۱۹۹۲) در پژوهشی اثر طبقه اجتماعی بر گرایش سیاسی را تحلیل و چندین جنبه از عوامل پیش‌بینی‌کننده ایدئولوژی محافظه‌کاری را شناسایی کرد و به این نتیجه دست یافت که در نظر داشتن عواملی همچون درگیری ذهنی، کار، استخدام، منافع شخصی، جنسیت و نژاد، جنبه‌هایی تعیین‌کننده از گرایش سیاسی هستند که این جنبه‌ها بطور کلی الگوی شریک موسسه حسابرسی را توصیف می‌کند.

سوئینی و فیشر (۱۹۹۹) در پژوهشی به این نتیجه دست یافتند که ایدئولوژی سیاسی محافظه‌کارانه یک مجموعه از ارزشهای مشترک را در حرفه حسابرسی ارائه می‌دهد و ایدئولوژی سیاسی یک عامل مهم از اجتماعی شدن می‌باشد.

بالکر (۲۰۰۰) در پژوهشی که در ارتباط با اثر ویژگی‌های فردی بر قضاوت حسابرس انجام داد به این نتیجه رسید که برخی از ویژگی‌های فردی حسابرسان شامل تجربه، خوش‌بینی و محافظه‌کاری بر قضاوت حسابرسان موثر هستند.

پاینو و همکاران^{۲۶} (۲۰۱۱) رابطه تعهد حرفه‌ای و سازمانی با رفتار ناکارآمد حسابرسان را در تحقیقی بررسی نمودند و به این نتیجه دست یافتند که تعهد حرفه‌ای و سازمانی با رفتار ناکارآمد حسابرسان از جمله تصمیم‌گیریهایی آنان رابطه دارد.

نسوشن و اوسترمارک (۲۰۱۲) اثر تعهد حرفه‌ای و فشارهای اجتماعی بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسان را مطالعه نمودند در این مطالعه آنها اثر هر ۳ جنبه تعهد حرفه‌ای را مورد آزمون قرار دادند نتایج تحقیق آنها حاکی از اثر جنبه‌های مختلف تعهد حرفه‌ای و همچنین فشارهای اجتماعی بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسان بود.

پیازا و سوسا^{۲۷} (۲۰۱۳) در تحقیقی در خصوص تأثیرگرایش‌های سیاسی و مذهبی بر قضاوت‌های اخلاقی به این

توجه به ویژگی‌های معرف آن گروه، تعریفی از کیستی فراهم می‌کند. عضویت در هر دسته، در ذهن هر عضو به صورت یک هویت اجتماعی نمایان می‌گردد و ویژگی‌های آن فرد، یعنی طرز فکر، احساس و رفتار او را بعنوان عضو آن گروه توصیف و تجویز می‌کند. هر فرد فقط یک خود شخصی ندارد، بلکه خودهای متعددی دارد که با عضویت در گروه‌های اجتماعی مطابقت می‌کند و زمینه اجتماعی است که باعث می‌شود فرد براساس سطح خود فکر و احساس کند (ترنر،^{۲۸} ۱۹۸۷). هویت‌های اجتماعی نه تنها توصیف‌کننده و تجویز‌کننده هستند، بلکه به ارزشیابی هم می‌پردازند و گروه اجتماعی و اعضای آن را نسبت به گروه‌های اجتماعی دیگر ارزشیابی می‌کنند.

براساس نظریه هویت اجتماعی، هویت چیزی است که از طریق عضویت در گروه شکل می‌گیرد و توسط سایر اعضا در گروه ایجاد شده است. مانند حساب‌رسانی که روی یک صنعت خاص فعالیت می‌کنند. بنابراین شرایط باعث می‌شود در بررسی‌های بخشی، کاستی‌هایی ایجاد شود و منجر به قضاوت‌های متفاوت شود (ملانظری و شمس، ۱۳۹۵). اعضای هر گروه ویژگی‌هایی را برای گروه و زیرگروه تعیین می‌نمایند که براساس آنها، هویتی را ایجاد می‌کنند که موجب امکان اندازه‌گیری گروه و ضدگروه می‌شود حسابداران شاغل و قانون‌گذاران نمونه‌هایی از گروه و ضدگروه هستند (هاگ و همکاران، ۱۹۹۵).

مسئله هویت اجتماعی در گروه‌های حرفه‌ای، از آنجایی شروع می‌شود که گروه‌ها و زیرگروه‌ها هر یک بخشی از فرآیند را بر عهده دارند و همین باعث می‌شود تا نقش‌های متفاوتی و در پی آن هویت اجتماعی متفاوتی را بر عهده بگیرند. در حسابرسی صورتهای مالی نقش تیم حسابرسی تعیین‌انطباق صورتهای مالی با استانداردهای حسابداری و منصفانه بودن ارائه آن است که شامل ارزیابی کنترل‌های داخلی، رسیدگی‌های معمول و نتیجه‌گیری از آنها می‌باشد. نتایج مورد ارزیابی رده‌های مختلف از جمله مدیران و شرکا قرار می‌گیرد هویت متفاوت هر یک از آنها می‌تواند منجر به قضاوت‌های متفاوتی گردد همچنین قضاوت‌های متفاوت بین حسابرسان و سایر حسابرسان که نقش بازرسی گزارش حسابرس را دارند میتوانند ناشی از نقش‌های حرفه‌ای متفاوت آنها باشند. قضاوت حرفه‌ای براساس نتیجه‌گیری ذهنی یک کارشناس حرفه‌ای است که برای انجام آن فرضیه‌هایی در ذهن فرد ساخته می‌شود، مسئله مورد تحلیل قرار گرفته و الگویی بر مبنای شواهد در ذهن قضاوت‌کننده شکل می‌گیرد و قضاوت‌ها و تصمیمات در حوزه‌های حسابداری و حسابرسی متأثر از عوامل زیادی مانند متغیرهای کاری، محیطی و انسانی (مانند

نتیجه دست یافتند که گرایش‌های سیاسی محافظه کارانه و گزارشات مذهبی بر نتیجه گیری و قضاوت‌های اخلاقی افراد تأثیر دارند.

فردیناند و همکاران^{۲۸} (۲۰۱۳) اثر ویژگی‌های فردی حسابرسی بر کیفیت حسابرسی را آزمون نمودند و به این نتیجه دست یافتند که ویژگی‌های فردی حسابرسان همچون سوابق آموزشی، وابستگی سیاسی و تجربه بر کیفیت حسابرسی انجام شده توسط آنها موثر است.

هو و همکاران (۲۰۱۳) در پژوهشی میزان محافظه کاری استرالیایی‌ها و چینی‌ها را در قضاوت‌های حرفه‌ای حسابداران بررسی کردند و به این نتیجه رسیدند که بدلیل تفاوت بین فرهنگ‌های این دو ملت، چینی‌ها نسبت به استرالیایی‌ها در قضاوت‌های خود محافظه کاری بیشتری اعمال می‌کنند.

سوئینی و همکاران (۲۰۱۵) تأثیر ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه‌ای حسابرسان را مورد مطالعه قرار دادند آنها ایدئولوژی سیاسی را بعنوان یک تغییر از فرآیند اجتماعی شدن در نظر گرفته و حسابرسان را به دو گروه محافظه کار و لیبرال از نظر گرایش سیاسی طبقه بندی نمودند یافته‌های تحقیق آنها نشان داد که یک ارتباط قوی بین ایدئولوژی سیاسی حسابرسی و تعهد حرفه‌ای وجود دارد و حسابرسان محافظه کار دارای تعهد حرفه‌ای بیشتری نسبت به حسابرسان با گرایش سیاسی لیبرال هستند.

ستیاوان و ایزواری^{۲۹} (۲۰۱۶). به بررسی اثرات حرفه‌ای گرایشی و شناخت شغلی بر قضاوت حسابرسان در کشور اندونزی پرداختند. نتایج حاصل از این تحقیق آنان نشان داد که حرفه‌ای‌گرایی تأثیر معناداری بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسان دارد لیکن شواهدی مبنی بر تأثیر شناخت شغلی بر قضاوت حسابرسان به دست نیامد.

بیگاس^{۳۰} (۲۰۱۶) در تحقیقی ارتباط بین خوش بینی با مسئولیت و مراقبت حرفه‌ای حسابرسی را مورد بررسی قرار داد نتایج تحقیق نشان داد میزان خوش بینی حسابرسی رابطه منفی با میزان مراقبت حرفه‌ای و مسئولیت حسابرسی دارد.

در ایران تحقیقی در خصوص رابطه تعهد حرفه‌ای با قضاوت حسابرسان و همچنین رابطه گرایش سیاسی با تعهد حرفه‌ای و قضاوت حرفه‌ای صورت نگرفته است لیکن به برخی از تحقیقات انجام شده که نزدیک به موضوع این تحقیق است بطور خلاصه پرداخته می‌شود.

نافذی و لشگری (۱۳۹۴) در تحقیق خود رابطه بین تعهد حرفه‌ای و تعهد سازمانی با کیفیت حسابرسی در موسسات حسابرسی معتمد سازمان بورس اوراق بهادار تهران را مورد

بررسی قرار دادند نتایج حاصل از تحقیق آنها بیانگر وجود تأثیر تعهد سازمانی و تعهد حرفه‌ای بر کیفیت حسابرسی است.

ملانظری و شمس (۱۳۹۵) تأثیر هویت حرفه‌ای و ذهنیت نتیجه‌گرا بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسان را در تحقیق خود مورد بررسی قرار دادند آنها از تئوری هویت اجتماعی به منظور تعیین اثر هویت یک حسابرسی یا یک بازرسی بر قضاوت حرفه‌ای استفاده نمودند نتایج تحقیق بیانگر تأثیر هویت حرفه‌ای و ذهنیت نتیجه‌گرا بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسان است بطوریکه احتمال بروز قضاوت‌های متفاوت بین گروه‌های حرفه‌ای مختلف بیش از احتمال بروز این مسئله در یک گروه است.

نادری و همکاران (۱۳۹۵) در تحقیق خود به بررسی تأثیر تیپ‌های شخصی حسابرسان بر محتوای گزارش حسابرسی پرداختند جامعه مورد بررسی مدیران سازمان حسابرسی و موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و معتمد سازمان بورس اوراق بهادار تهران بوده است یافته‌های تحقیق آنها از وجود رابطه معنادار بین تیپ‌های شخصیتی و اظهارنظرهای مقبول، مشروط و مردود و عدم تفاوت معنادار بین گزارش‌های عدم اظهارنظر با تیپ شخصیتی است.

مشعشعی و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی تأثیر تفاوت‌های فردی حسابرسان بر تعهد حرفه‌ای آنها پرداختند. نمونه‌های این تحقیق ۲۵۲ حسابداری رسمی شاغل در سازمان حسابرسی و موسسات حسابرسی بودند و مطابق با تئوری شناخت اجتماعی دو معیار منبع کنترل درونی و خودکارآمدی به عنوان قضاوت‌های فردی حسابرسان مد نظر قرار گرفته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد تفاوت‌های فردی بر تعهد حرفه‌ای حسابرسان اثر دارد.

سعیدی گراغانی و ناصری (۱۳۹۶) در تحقیق خود اثر تیپ شخصیتی بر قضاوت حرفه‌ای حسابرسی را مورد بررسی قرار دادند جامعه آماری آنها ۱۸۴ نفر از حسابرسان شاغل در موسسات حسابرسی کشور بود یافته‌های تحقیق آنها نشان داد روان رنجوری با قضاوت حرفه‌ای حسابرسی رابطه مثبت و معناداری دارد و سایر ابعاد شخصیتی همچون برون‌گرایی، انعطاف‌پذیری، توافق‌پذیری، و با وجدان بودن رابطه معنادار با قضاوت حرفه‌ای حسابرسی ندارد.

برزیده و همکاران (۱۳۹۷). طراحی و تبیین الگوی هویت در قضاوت حسابرسی از طریق روش آمیخته اکتشافی را مورد پژوهش قرار دادند، هویت در قضاوت حسابرسی در چهار بعد ویژگی‌های فردی، دانش، مهارت و تجربه و ویژگی‌های موسسه حسابرسی تحلیل شده است نتایج این پژوهش حاکی از تأثیر شرایط محیطی بر هویت در قضاوت حسابرسی و برجستگی و قدرت هویت حرفه‌ای می‌باشد.

۳- روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف از نوع پژوهشات کاربردی است، به عبارت دیگر پس از انجام آزمون های آماری و بحث و نتیجه گیری می توان «اثر متغیرهای پژوهش بر یکدیگر طبق مدل مفهومی» را مورد بررسی قرارداد. همچنین این پژوهش از نظر روش جمع آوری اطلاعات جزء پژوهشات توصیفی و از نوع پیمایشی می باشد و از آن جایی که این پژوهش در یک محیط واقعی یعنی موسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران و سازمان حسابرسی انجام خواهد شد، جزو پژوهش های میدانی به شمار می رود.

جامعه آماری این پژوهش را حسابرسان شاغل در مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی، تشکیل می دهند. از آنجا که آمار رسمی از تعداد حسابرسان شاغل در موسسه های حسابرسی و سازمان حسابرسی در دسترس نیست، تعداد جامعه آماری نامشخص فرض گردیده است. لذا تعداد نمونه لازم برای بررسی میدانی از فرمول ککران برای جامعه نامحدود بدست می آید. از آنجا که برای تحلیل داده ها از روش شناسی مدل یابی معادلات ساختاری استفاده شده است، و این روش تا حدود زیادی با برخی از جنبه های رگرسیون چند متغیری شباهت دارد، می توان از اصول تعیین حجم نمونه در تحلیل رگرسیون چند متغیری برای تعیین حجم نمونه در مدل یابی معادلات ساختاری استفاده نمود. براین اساس تعیین حجم نمونه می تواند بین ۵ تا ۱۵ مشاهده به ازای هر متغیر اندازه گیری شده، تعیین شود (هومن ۱۳۸۷، ۷۲). تعداد گویه های مورد استفاده در مدل مفهومی مجموعاً شامل ۳۸ گویه و بنابراین حداقل ۱۹۰ نمونه نیاز بوده است. لازم به ذکر است بعضی از محققان برای انجام معادلات ساختاری حداقل حجم نمونه ۲۰۰ را پیشنهاد می کنند (رامین مهر و چارستاد ۱۳۹۲، ۱۱۷). بدین منظور تعداد ۴۰۰ عدد پرسش نامه بین حسابرسان جامعه آماری به صورت تصادفی توزیع گردید که از پرسش نامه های برگشتی ۲۷۰ مورد آن قابل استفاده بوده و داده های آن ها مورد تحلیل قرار گرفت.

در این پژوهش متغیر وابسته، " قضاوت حرفه ای " و متغیر مستقل "گرایش سیاسی" می باشند. همچنین متغیر "تعهد حرفه ای" به عنوان متغیر میانجی در نظر گرفته می شود. مهم ترین روش های گردآوری داده ها در این تحقیق شامل مطالعات کتابخانه ای برای جمع آوری اطلاعات مربوط به ادبیات این پژوهش و مباحث نظری مرتبط با موضوع، و روش میدانی با استفاده از پرسشنامه است پرسشنامه پژوهش حاضر شامل دو بخش اصلی می باشد. بخش اول مشخصات

جمعیت شناختی مربوط به نمونه آماری و بخش دوم سوالات اصلی پژوهش برای سنجش متغیرها می باشد برای اندازه گیری قضاوت حرفه ای از پرسشنامه و از ارزیابی حسابرس در تعیین خطر حسابرسی و اهمیت استفاده می شود ابتدا اطلاعاتی در خصوص شرکت و ویژگیهای کلی آن ارائه می شود و از حسابرس خواسته می شود تا میزان خطر قابل پذیرش و قضاوت در خصوص اهمیت موضوع را مشخص نماید. برای تعیین ایدئولوژی سیاسی افراد از آنها خواسته می شود تا به این پرسش پاسخ دهند که در ارتباط با موضوعات سیاسی و اجتماعی مهم، آنها موقعیت و نظرشان را اصولاً محافظه کارانه می دانند یا غیر محافظه کار؟ مجبور کردن افراد برای تعیین موقعیتشان به عنوان محافظه کار و یا لیبرال مطابق با تحقیقات قبلی صورت گرفته توسط سوئینی (۱۹۹۵) و سوئینی و همکاران (۲۰۱۵) می باشد و ابهام در یک طبقه بندی در طبقه معتدل سیاسی را از بین می برد. برای اندازه گیری متغیر تعهد حرفه ای حسابرسان نیز از پرسش نامه زترلر، فردریچ و هیلینگ (۲۰۱۰) استفاده شده است.

در این پژوهش، برای تحلیل داده های بدست آمده از نمونه ها هم از روشهای آمار توصیفی و هم از روشهای آمار استنباطی استفاده شده است. برای بررسی مشخصات پاسخ دهندگان از آمار توصیفی استفاده گردیده است. برای تحلیل داده ها و آزمون فرضیات پژوهش نیز، مدل معادلات ساختاری به کار گرفته شده است. برای انجام این تحلیل ها از نرم افزارهای آماری SPSS 22 و LISREL 8.8 استفاده شده است.

۴- یافته های پژوهش

از نظر ویژگی های جمعیت شناختی و جامعه آماری پاسخ دهندگان بر اساس جنسیت ۷۵ درصد مرد و ۲۵ درصد زن بوده است. پاسخ دهندگان بر اساس رتبه شغلی به پنج دسته تقسیم شده اند که شامل حدود ۶۰ درصد حسابرس ارشد، ۱۶ درصد سرپرست، ۵ درصد سرپرست ارشد، ۸ درصد مدیر و ۱۱ درصد شریک می باشند

۴-۱- تحلیل عاملی متغیرهای پژوهش

بعد از آزمون مجدد تحلیل عاملی، بارعاملی مربوط به سوالات باقی مانده همه متغیرهای پژوهش بیشتر از ۰/۴ بوده که از نظر آماری نیز معنی دار می باشند چون مقدار آماره T-Value آن ها بیشتر از ۱/۹۶ می باشد. مقدار AVE نیز برای متغیرهای مذکور محاسبه گردید که مقدار آن برای متغیر تعهد

بیان گر میزان تاثیر و آماره T-Value مربوط به آن ضریب مسیر، بیان گر معنی داری آن است؛ به گونه ای که ضریب مسیر در صورتی معنی دار است که آماره T-Value مربوط به آن ضریب مسیر، بزرگتر از ۱/۹۶ و یا کوچکتر از ۱/۹۶- باشد. نتایج روش مدل سازی معادلات ساختاری به منظور آزمون فرضیه های پژوهش، در حالت استاندارد و معنی داری در جدول نتایج آزمون فرضیه ها نشان داده شده است.

همانطور که در جدول نتایج آزمون نشان داده شده است، گرایش سیاسی تاثیر مثبت (۰/۴۷) بر تعهد حرفه ای دارد. به عبارتی با هر واحد تغییر در گرایش سیاسی، متغیر تعهد حرفه ای به میزان ۰/۴۷ واحد و هم جهت با گرایش سیاسی تغییر می کند. این تاثیر از نظر آماری معنادار می باشد چرا که آماره T-Value برابر با (۵/۱۱) می باشد که این میزان از مقدار ۱/۹۶ بیشتر می باشد. بنابراین فرضیه تاثیر گرایش سیاسی بر تعهد حرفه ای را نمی توان رد کرد.

ایدئولوژی سیاسی، تاثیر مثبت (۰/۲۰) بر قضاوت حرفه ای دارد. به عبارتی با هر واحد تغییر در گرایش سیاسی، متغیر قضاوت حرفه ای به میزان ۰/۲۰ واحد و هم جهت با گرایش سیاسی تغییر می کند. این تاثیر از نظر آماری معنادار می باشد چرا که آماره T-Value برابر با (۲/۸۳) می باشد که این میزان از مقدار ۱/۹۶ بیشتر می باشد. بنابراین فرضیه تاثیر ایدئولوژی سیاسی بر قضاوت حرفه ای را نمی توان رد کرد.

تعهد حرفه ای، تاثیر مثبت (۰/۶۹) بر قضاوت حرفه ای دارد. به عبارتی با هر واحد تغییر در تعهد حرفه ای، متغیر قضاوت حرفه ای به میزان ۰/۶۹ واحد و هم جهت با تعهد حرفه ای تغییر می کند. این تاثیر از نظر آماری معنادار می باشد چرا که آماره T-Value برابر با (۶/۷۵) می باشد که این میزان از مقدار ۱/۹۶ بیشتر می باشد. بنابراین فرضیه تاثیر تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای را نمی توان رد کرد. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش به طور خلاصه در جدول زیر نشان داده شده است.

نتایج آزمون فرضیه های پژوهش

شماره	فرضیه	ضریب مسیر	آماره T	نتیجه آزمون
۱	تاثیر ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه ای	۰/۴۷	۵/۱۱	نمی توان رد کرد
۲	تاثیر ایدئولوژی سیاسی بر قضاوت حرفه ای	۰/۲۰	۲/۸۳	نمی توان رد کرد
۳	تاثیر تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای	۰/۶۹	۶/۷۵	نمی توان رد کرد

حرفه ای ۰/۵۰۳ و برای متغیر قضاوت حرفه ای ۰/۴۷۷ بوده است و بیانگر روایی هم گرا این متغیرها می باشد.

ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش نیز در جدول زیر نشان داده شده است. در قطر اصلی این ماتریس میزان AVE و توان دوم همبستگی بین متغیرها در پایین قطر اصلی نشان داده شده است. همان طور که نشان داده شده است میزان AVE برای همه متغیرهای پژوهش بیشتر از ۰/۴ بوده و هم چنین این میزان برای هر متغیر از توان دوم ارتباط بین آن متغیر با متغیرهای دیگر نیز بیشتر است، که بیانگر روایی تشخیصی باشد.

ماتریس توان دوم همبستگی بین متغیرهای پژوهش و مقادیر AVE

نام متغیر	تعهد حرفه ای	قضاوت حرفه ای
تعهد حرفه ای	۰/۵۰۳	
قضاوت حرفه ای	۰/۴۷۶	۰/۴۷۷

برای آزمون پایایی متغیرهای پژوهش از روش پایایی سازه. مقدار پایایی ترکیبی (CR)، برای سوالاتی محاسبه گردید که سنجه مناسبی برای تبیین هر متغیر به حساب می آمدند. همان طور که در جدول زیر نشان داده شده است مقدار پایایی ترکیبی (CR) به دست آمده برای متغیرهای پژوهش بیش از ۰/۷ می باشند و بدین ترتیب می توان از پایایی این متغیرها نیز اطمینان حاصل نمود.

نتایج آزمون پایایی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	اختصار	تعداد سوالات	پایایی ترکیبی (CR)
تعهد حرفه ای	PCM	۸	۰/۸۸۹
قضاوت حرفه ای	PJD	۹	۰/۸۹۰

۲-۴- آزمون فرضیه های پژوهش

برای آزمون فرضیه های پژوهش از روش معادلات ساختاری استفاده شده است. در آزمون فرضیه ها، ضریب مسیر

۳-۴- نتایج برازش الگوی مفهومی پژوهش

پس از آزمون فرضیه های پژوهش باید اطمینان نمود که مدل معادلات ساختاری از برازش لازم برخوردار است. مجموعه وسیعی از معیارها و شاخصهای برازندگی وجود دارند که می توانند برای اندازه گیری کل الگو مورد استفاده قرار گیرند. یک محقق باید از معیارهای مختلفی برای قضاوت در مورد برازش

مدل استفاده کند، زیرا شاخص واحدی وجود ندارد که به طور قطعی برای آزمون مدل، مورد قضاوت و ارزیابی قرار گیرد (کلاتری ۱۳۸۸). بر این اساس در جدول زیر به چند شاخص مهم سنجش برازش الگوی مفهومی در خصوص هر یک از مدل های معادلات ساختاری پیش گفته، که در این پژوهش مورد اندازه گیری قرار گرفته است، اشاره می رود.

نتایج برازش معادلات ساختاری

شاخص های برازش الگوی مفهومی	مقادیر محاسبه شده شاخص ها	مقادیر توصیه شده	وضعیت برازش
Chi Square	۹۸۳/۹۷	—	—
Df	۵۱۸	—	—
Chi Square/Df	۱/۸۹۹۶	$\chi^2/df \leq 3$	قابل قبول
RMSEA	۰/۰۵۸	$RMSEA \leq 0.08$	قابل قبول
NFI	۰/۹۷	$NFI \geq 0.90$	قابل قبول
CFI	۰/۹۲	$CFI \geq 0.90$	قابل قبول
NNFI	۰/۹۶	$NNFI \geq 0.90$	قابل قبول
RMR	۰/۱۴	$RMR \leq 0.05$	قابل قبول
IFI	۰/۹۴	$CFI \geq 0.90$	قابل قبول

۵- بحث و نتیجه گیری

این پژوهش تأثیر ایدئولوژی سیاسی حسابرسان را به عنوان یک متغیر اجتماعی بر قضاوت حرفه ای آنها مورد بررسی قرار داده است و همچنین در این پژوهش تأثیر ایدئولوژی سیاسی حسابرسان بر تعهد حرفه ای آنها و تأثیر تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرسان نیز بررسی شده است. نتایج پژوهش نشان می دهد تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرسان تأثیر معناداری دارد بنابراین فرضیه اول پژوهش را نمی توان رد کرد این نتایج با یافته های پژوهش نسوشن و اوسترمارک (۲۰۱۲) که حاکی از تأثیر جنبه های مختلف تعهد حرفه ای بر قضاوت حرفه ای حسابرس بوده است مطابق و موافق می باشد.

نتایج این پژوهش همچنین فرضیه سوم تحقیق مبنی بر تأثیر ایدئولوژی سیاسی بر قضاوت حرفه ای حسابرسان را تایید می کند. نتایج نشان می دهد که حسابرسان با ایدئولوژی سیاسی محافظه کاری قضاوت حرفه ای محافظه کارانه تری دارند. همچنین این نتایج را می توان مطابق یافته های پژوهش نسوشن و اوسترمارک (۲۰۱۲) دانست. نتایج پژوهش آنها حاکی از تأثیر فشارهای اجتماعی بر قضاوت حرفه ای حسابرس می باشد.

۶- پیشنهادات

در تحقیقات قبلی اثر ویژگیهای فردی حسابرسان بر قضاوت حرفه ای و تعهد حرفه ای آنها مورد بررسی قرار گرفته است. لیکن در این پژوهش اثر گرایش سیاسی بعنوان یک متغیر اجتماعی بر قضاوت حرفه ای و تعهد حرفه ای حسابرسان بررسی شده است. با توجه به اهمیت و تأثیر قضاوت حسابرسان بر تصمیم گیری استفاده کنندگان اطلاعات مالی، نتایج این پژوهش می تواند مورد استفاده نهادهای ناظر بر حرفه حسابرسی و تحلیل گران و استفاده کنندگان از اطلاعات مالی قرار گیرد. بعلاوه پیشنهاد می شود سایر عوامل موثر بر قضاوت حرفه ای حسابرس و نیز ارتباط بین این عوامل بررسی

فرضیه دوم پژوهش مبنی بر تأثیر ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه ای حسابرسان می باشد که نتایج این تحقیق نشان می دهد ایدئولوژی سیاسی بر تعهد حرفه ای حسابرسان تأثیر معناداری دارد به عبارت دیگر حسابرسان با گرایش سیاسی محافظه کاری، تعهد حرفه ای بیشتری دارند. بنابراین فرضیه دوم پژوهش نیز تایید می شود. این نتیجه با یافته های تحقیق سوئینی و همکاران (۲۰۱۵) مبنی بر اینکه حسابرسان با گرایش سیاسی محافظه کاری تعهد حرفه بالاتری دارند موافق و مطابق می باشد.

گردد تا یک مدل از عوامل اثر گذار بر قضاوت حسابرس و چگونگی کنترل آنها حاصل گردد.

فهرست منابع

- * آندرین، چارلز اف. (۱۹۱۷)، زندگی سیاسی و تحولات اجتماعی، تهران: انتشارات مؤسسه عالی علوم سیاسی و امور حزبی.
- * برزیده، فرخ و همکاران. (۱۳۹۷). طراحی و تبیین الگوی هویت در قضاوت حسابرسی. مجله علمی - پژوهشی دانش حسابداری مالی، دوره ۵، شماره ۲، صص ۱-۲۴
- * بشریه، حسین (۱۳۸۲). دانش سیاسی، چاپ سوم. تهران، مؤسسه نگاه معاصر.
- * بنی مهد، بهمن و نجاتی، امیر (7935). رابطه بین فرهنگ سازمانی و تعهد کاری حسابرسان. پژوهشهای حسابداری مالی و حسابرسی، ۸، (۳۰) صص ۱۱۹-۱۳۷.
- * جزایری، سیده زبیده؛ نعمی، عبدالزهر؛ شکرکن، حسین و تقی پور، منوچهر. (1385). روابط ساده و چندگانه ویژگی های شخصیتی با تعهد حرفه ای در پرستاران برخی از بیمارستان های اهواز. مجله علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه شهید چمران اهواز، سال 13، شماره 3، صص 189-208.
- * حیرانی، فروغ، وکیلی فرد، حمید رضا، رهنمای رود پستی، فریدون و بنی مهد، بهمن. (۱۳۹۵). حرفه گرایی و قضاوت حرفه ای حسابرسان. فصلنامه علمی پژوهشی دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال ششم، شماره ۲۲، صص ۱-۱۲
- * رویایی، رمضانعلی و محمدی، مهدی (1390). اخلاق و حرفه گرایی در حسابداری، چاپ اول. انتشارات کتابخانه فرهنگ.
- * سعیدی گراغانی، مسلم و ناصری، احمد. (۱۳۹۶). تاثیر تیپ شخصیتی بر قضاوت حرفه ای حسابرسان در تخصیص بودجه زمانی به حسابهای حاوی برآورد، دو فصلنامه حسابداری ارزشی و رفتاری، سال دوم، شماره سوم، صص ۱۶۹-۱۸۴
- * شارع پور، محمود. (۱۳۷۷). آزمون تجربی نظریه مقوله بندی اجتماعی در میان کودکان ایرانی در استرالیا. فصلنامه علوم اجتماعی، دوره ۶، شماره ۱۰، صص ۷۳-۹۲
- * کده، مریم و سالاری، علی (۱۳۹۲). تأثیر ویژگی های کیفی قضاوت بر قضاوت حرفه ای حسابرسان، مجله حسابرسان، شماره ۴، صص ۱-۴
- * مشعشعی محمد، هاشمی، سید عباس و فروغی، داریوش. (۱۳۹۶). تاثیر تفاوت های فردی حسابرسان بر تعهد
- حرفه ای آنها. فصلنامه بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۳، دوره ۲۵، صص ۴۱۵-۴۳۲
- * ملانظری، مهناز و شمس، زهرا. (۱۳۹۵). تاثیر هویت حرفه ای و ذهنیت نتیجه گرا بر قضاوت حرفه ای حسابرسان. فصلنامه پژوهش حسابداری، سال ششم، شماره ۲۳، صص ۱۴۵-۱۵۸
- * نادری، سپیده، بنی طالبی دهکردی، بهاره و غضنفری، احمد. (۱۳۹۵). بررسی تاثیر تیپ های شخصیتی A, B, C, D حسابرسان بر محتوای گزارش حسابرسان. فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، شماره ۲۰، زمستان ۱۳۹۵، صص ۷۱-۸۶
- * نافذی، الناز و لشگری، زهرا. (۱۳۹۴). بررسی رابطه تعهد حرفه ای و تعهد سازمانی با کیفیت حسابرسی در موسسات حسابرسی معتمد بورس و اوراق بهادار تهران. پژوهشهای جدید در مدیریت و حسابداری، زمستان ۱۳۹۴، شماره ۱، صص ۱-۲۰.
- * Ashforth, B.E., and Mael, F.A. (1989). Social Identity theory and the organization. *Academy of management review*, 18, 20-39.
- * Balkir, I. (2000). Effect of Analytical Review Results, Optimism and Pattern for Coping on Audit Effort of Accounting Estimates, Doctoral thesis in Canada
- * Bigus, I. (2016). Optimism and Auditor liability, *Accounting and Business research*, 1-24
- * Brown, A.D. (2003). Social Identity, *The social science En-cyclopedia*, London, Routledge.
- * Burns, T.J. (1992). Class dimensions, individualism and political orientation. *social spectrum*, 12, 349-362
- * Chatman, J. A., Polzer, J. T., Barsade, S. G., & Neal, M. A. (1998). Being different yet feeling similar: The influence of demographic composition and organizational culture on work processes and outcomes. *Administrative Science Quarterly*, 43, 749-780
- * Chouh, J.L. Hsiao-Chiao, W. Tsai-Chung, L. Li-Chi, H. (2007). Reliability and validity of nurses' job satisfaction scale and nurses' professional commitment. *School of Nursing, School of Traditional Chinese Medicine, Chinaa Medical University, Taichung, Taiwan*. 65-75.
- * Fogetry, T.J. (1992). Organizational socialization in accounting firms: a theoretical framework and agenda for future research. *accounting, organization and society*, 17, 129-149
- * Fogetry, T.J. (2000). Socialization and organizational outcomes in larg public accounting firms. *Journal of managerial issues*, 12 (spring), 12-33
- * Ferdinand, A Ponghui, W., and Yang, Z. (2013). Do Individual Aditor Affect Audit quality? Euidence from Archival pata. *The accounting review*, 88, 1993-023

یادداشت‌ها

- 1 Balkir
- 2 Sweeny etal
- 3 Nasution and ostermark
- 4 Sweeny and fisher
- 5 Alleyne etal
- 6 Deloitte& touche
- 7 Gibbins and mission
- 8 Libby
- 9 Lachman and aranya
- 10 Chouh et al
- 11Wallace
- 12Andrian
- 13 Fogerty
- 14 Self-categorization theory (sct)
- 15 Chatman etal
- 16 Hogg and terry
- 17 Jeffery and weather halt
- 19 Ashfort and meal
- 20Social identity theory
- 21 Brown
- 22Turner etal
- 23 Bonner
- 24 Shanteau
- 25 Burns
- 26 Paino et al
- 27 Piazza and soua
- 28 Ferdinand etal
- 29 Setiawan and Iswari
- 30 Bigus

- * Gibbins, Mand Mason A. K, (1998), "Professional Judgment in Financial Reporting Canadian", Institute of Chartered Accountants.
- * Hu,c.,chand.p.,and Evans,E.(2013).The effect of national culture,Acculturation, and education on Accounting Judgment: Acomparative Study of Austalian and Chinese culture. Jurnal of International Accounting Research,12(2),51-77.
- * Hogg, M.A. and Terry, D.J.(2000), Social identity and self-categorization process in organizational contexts. Academy of management review, 25(1), 121-140
- * Jeffery,C. and Watherholt,N.(1998). Ethical development, professional commitment and rule observance attitudes: A study of cpas and corporate accountants. behavioral research in accounting, 8, 8-31
- * Lachman, R., & Aranya, N. (1986). "Job attitudes and turnover intention among professionals in different work setting". Organization Studies, 1,279-293.
- * Larson, M. S. (1977). Rise of professionalism:Asociological analysis. Berkley: University of California Press.
- * Libby R(1981). Accounting, Haman Information: Theory & Application.
- * Nasution,D.and Ostermark,R.(2012).The impact of social pressures, locus of control, and professional commitment on auditors, judgment. Asian Review of Accounting,(2012),163-178
- * Paino,H.,Thani,A.,and Zulkarnai,S.I.(2011).Organizational and professional Commitment on Dysfunctional Audit Behaviour. British Journal of Arts and Social Sciences,1(2),94-105
- * Piazza, J.and Sousa , P.Religiosity , political orientation , and consequentialist moral, Thinking . social psychological and personality science ,55,1-90
- * Setiawan , W.Y.and Iswari ,T.I.(2016). The effects of job cognition and personality type on auditor Judgement. Jurnal siasat bisnis ,20,14-23.
- * Sweeny, J. T., & Fisher, D. G. (1999). Politics, faking, and self-presentation: How valid is the P score of the Defining Issues Test? Research on Accounting Ethics, 5, 51-75.
- * Sweeny, J.T., Quirin, J.J. and Fisher , G. (2015). A structural equation model of auditors' professional commitment: The influence of firm size and political ideology. Advances in accounting behavioral research, 6, 3 – 25
- * Turner, J.C.(1987). Rediscovering the Social Group: A Self-Categorization Theory. Oxford, UK: Blackwell
- * Wallace, J.E.(1995) . Organitonal and professional commitment in professional and non professional organizations . administrative science quarterly,228-255.